

Teachers and Media Literacy in the COVID-19 Pandemic

Alev USTUNDAG¹**About the Article**

Received: 06.07.2021

Accepted: 15.03.2023

Published: 01.05.2023

Keywords

Media Literacy

Teacher

COVID-19

For Citation**Abstract**

The COVID-19 pandemic has dramatically impacted our lives. The increasing influence of the media on our lives due to the pandemic has prompted teachers to review and update instruction and presentation methods, apart from traditional teaching methods. Therefore, this study aimed to determine and assess teachers' media literacy levels who taught at different grade levels. The descriptive research method, one of the quantitative research methods, was used to create a quantitative research design. The sample comprised 120 teachers working at different education levels. The data were collected using a personal information form and "Media Literacy Skills Scale" and analyzed using a t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) in independent groups. The results revealed that the participating teachers had a low level of media literacy, and their media literacy skills did not differ by gender and working year but statistically differed by the grade level they taught. It is suggested to focus on media tools and applications that promote and enrich interaction between teachers and students.

Ustundag, A. (2023). Teachers and media literacy in the COVID-19 pandemic. *Journal of Mugla Sitki Kocman University Faculty of Education [MSKU]*, 10(1), 103-110. DOI: 10.21666/muefd.963205

Media tools and applications have an important place in our lives. Media practices affect both adults and children (Kabali et al., 2015). According to statistics, 8–18-year-old children spend more than seven and a half hours daily on media to watch television, listen to music, or play video games (Rideout, Foehr, and Roberts, 2010). Today, we have had the highest screen time at our homes due to the restrictions of the COVID-19 pandemic. In this rapidly changing information and technology age, children must acquire critical thinking skills to help them find their ways and be prepared for the future. In this sense, the digital content should be appropriate for children's age and developmental level (Ustundag 2020). Research has proven that children are frequently exposed to media content that promotes risky and unfavorable behaviors and is unsuitable for their developmental level (Gentile and Walsh 2001; Glantz, Kacirk, and McCulloch 2004; Primack et al., 2008; Sargent et al., 2006). Media literacy education is the most effective way to protect children from harmful media content (Ustundag, 2020). Thus, educators increasingly acknowledge that developing media literacy skills in children is an integral part of education in today's world (Kubey, 2002). Teachers should receive media literacy training to guide students in this changing technology age.

The COVID-19 pandemic has undermined conventional education and teaching techniques. Students had to use computer technology during the pandemic to continue their education. In short, the media has become an integral part of traditional education methods. Teachers and educators have been expected to benefit from media tools and applications to provide their students with efficient education. The sudden outbreak of the pandemic worldwide urged teachers to use media tools and applications without receiving a pre-training. In other words, the COVID-19 pandemic has posed unprecedented challenges for teachers to adapt to distance education. Until March 2020, the conventional school was maintained through teachers face-to-face lecturing and delivering standard curriculum targets to students in classrooms. Students were expected to listen to their teachers, work individually or in groups, and take face-to-face exams. School closures have confronted teachers, students, and parents with an entirely new phenomenon worldwide (Huber and Helm 2020). Education has become possible only with alternative educational tools. Teachers had to begin online teaching, making them benefit from various digital tools and resources to solve problems and implement new approaches to teaching and learning

¹ Assoc. Prof. PhD. University of Health Sciences, Gülhane Health Sciences Faculty, Department of Child Development, Ankara, Turkey. alev.ustundag@sbu.edu.tr ORCID: A.U. 0000-0001-5832-6810

(Eickelmann and Gerick 2020). Besides teaching targets, teachers have had to maintain contact with their students to be socially supportive.

The increasing impact of the media on our lives due to the pandemic has encouraged teachers to review the presentation methods of the course content, apart from the traditional education methods (Javaeed et al., 2020). Teachers are now expected to be able to adapt quickly to the online teaching challenges due to the COVID-19 pandemic. Almost all students and teachers routinely use media tools and applications for education, communication, sharing information, and searching. However, there needs to be more effort to prepare guidelines on teachers' media use and determine the advantages of education.

Research Goal

It is well-known that teachers, who do home-school due to the COVID-19 pandemic, have been exposed to digital media tools such as computers, tablets, and mobile phones for educational purposes for a long time. Teachers are role models for their students, so it is important to determine their media literacy skills considering their impacts on guiding students to appropriate digital content. This study aimed to determine and assess the media literacy skill levels of the teachers working at different grade levels. With this aim, answers to the following questions were sought:

1. What are the participating teachers' media literacy skill levels?
2. Do teachers' media literacy skill levels differ by gender?
3. Do teachers' media literacy skill levels differ by working year?
4. Do teachers' media literacy skill levels differ by the grade level they teach?

Method

Research Model

A basic quantitative research design, a descriptive research method, was adopted to examine teachers' media literacy skills by various variables. The descriptive research method investigates and determines the current state of a particular variable (Metin, 2014).

Sample

The universe of this descriptive study was 437 public and private schools in the Etimesgut District of Ankara (the Etimesgut District Directorate of National Education). Since the schools were closed due to the pandemic, interviews were held with school principals, who were informed about the purpose and implementation of the study. Then, the school counselors were informed about the study and asked to share the online survey link with other teachers at school.

Table 1
General Information about Teachers

General Information	Female		Male		Total	
	f	%	f	%	f	%
Operation time						
0-5 years	11	14	19	43	30	25
6-10 years	17	22	5	11	22	18
11-15 years	18	24	10	23	28	23
16-20 years	0	0	0	0	0	0
21-25 years	30	39	10	23	40	34
Total	76	63	44	37	120	100
School of duty						
Public School	76	63	44	37	120	100
Education level served						
Preschool	30	39	0	0	30	25
Primary school	15	20	14	32	29	24
Middle school	15	20	15	34	30	25
High school	16	21	15	34	31	26
Total	76	63	44	37	120	100

A simple random sampling method was used to select teachers. In simple random sampling, every possible combination of units in the universe has an equal probability selected (Metin, 2014). An online consent form was obtained from the teachers as well. Table 1 shows the general information about the participating teachers.

As seen in the table, 120 teachers, 63% female and 37% male, participated in the study. Most teachers (34%) had 21-25 years of experience, and all worked in public schools. Homogeneous participation was tried to be achieved according to the grade level they taught, but no male teacher was working in the preschool in the sample.

Data Collection Tools

The data were collected using the Media Literacy Skills Scale and a personal information form prepared by the researcher to obtain information about teachers' gender, working time, and grade level they teach. The findings are also presented in Table 1.

The "Media Literacy Skills Scale" was developed by Eristi and Erdem (2017) to determine media literacy skill levels. The 5-point Likert-type scale has 45 items and four sub-factors ("access," "analyze," "evaluate," and "communicate"). Higher scores on the scale indicate high media literacy levels, and the sub-factor scores indicate basic media literacy skills- "access," "analyze," "evaluate," and "communicate." The sub-factor analyses provide a skill-based assessment. The total score shows one's media literacy level. A minimum of 45 points and a maximum of 225 can be obtained from the scale, and there is no negative item. The scale's reliability coefficient (Cronbach's Alpha) was.91.

Data Collection and Analysis

Data collection tools were implemented online using Google Forms. Since the schools were closed due to the pandemic, interviews were held with school principals, who were informed about the purpose and implementation of the study. Then, the school counselors were informed about the study and asked to share the online survey link with other teachers at school. The obtained data from the survey and personal information form were analyzed using the SPSS 22 program. T-test and one-way analysis of variance (ANOVA) tests were performed on independent groups to determine whether there was a difference in teachers' answers to the scale. Tukey Post Hoc test was performed to find out the group with a significant difference.

Before the analysis, the Kolmogorov-Smirnov normality test was used to determine whether the data had a normal distribution. The skewness and kurtosis values were between +1.5 and -1.5 (Skewness -.583; Kurtosis -1.134), which suggested a normal distribution (Tabachnicknick, Fidell, and Ullman, 2007). Parametric tests were performed as the groups were homogeneous.

Ethical Approval

Ethics Committee Approval was obtained from the Health Sciences University, Hamidiye Scientific Research Ethics Committee (Decision number: 21/75, Date: 05.02.2021).

Results

The findings were analyzed considering research questions on media literacy skill levels, and the results are presented in Table 2.

Table 2
Analysis Results According to the Sub-Dimensions of the Scale

	Total	Access	Analyze	Evaluate	Communicate
N	120	120	120	120	120
Mean	1,8162	4,1735	4,1444	4,2155	3,6701

The Media Literacy Skills Scale is scored as follows: 1.00-1.80, 1.81-2.60, 2.61-3.40, 3.41-4.20, and 4.21-5.00. The mean score of the participating teachers was 1.81, which suggested "Not really suitable for me."

The sub-factor analysis revealed that the “access” sub-factor mean score was 4.17, which was high and suggested "Quite suitable for me."The “analyze” sub-factor mean score was 4.14, which was high and suggested "Quite suitable for me," too. The “evaluate” sub-factor mean score was 4.21, which was very high and suggested “Completely suitable for me”. The “communicate” sub-factor mean score was 3.67, which was high and suggested "Quite suitable for me. "

The results of the t-test analysis to determine whether the media literacy skill levels differed by gender are shown in Table 3.

Table 3
Sub-Dimensional Analysis Results of the Scale by Gender Variable

Sub-Dimensions	Gender	N	\bar{x}	SS	t	df	p
Access	Female	76	4,1364	,64	-,872	118	,385
	Male	44	4,2376	,55			
Analyze	Female	76	4,1333	,60	-,286	118	,775
	Male	44	4,1636	,45			
Evaluate	Female	76	4,1786	,78	-,649	118	,518
	Male	44	4,2792	,87			
Communicate	Female	76	3,5636	,75	-2,042	118	,043*
	Male	44	3,8542	,75			
Total	Female	76	1,7951	2,3	-1,326	118	,187
	Male	44	1,8527	2,1			

$p < 0,05$

As seen in the table, teachers’ media literacy skills did not differ by gender ($t[118] = -1.326$; $p < 0.05$). Similarly, no significant difference was found in the “analyze” ($t[118] = -286$; $p < 0,05$) and “evaluate” ($t[118] = -649$; $p < 0,05$) sub-factors by gender. However, there was a significant difference in favor of male teachers in the “communicate” sub-factor ($t[118] = -2.042$; $p < 0.05$).

The results of the one-way analysis of variance (ANOVA) performed to determine whether teachers’ media literacy skill levels differed by working time are presented in Table 4.

Table 4
Sub-Dimensional Analysis Results According to the Working Year Variable of the Scale

Sub-Dimensions	Working time	N	\bar{x}	SS	F	P	Significant Difference
Access	a)0-5 years	76	4,1182	1,0	3,327	,022	(between b and d)
	b)6-10 years	44	4,4132	,28			
	c)11-15 years	76	4,3247	,31			
	d)21-25 years	44	3,9773	,30			
Analyze	a)0-5 years	76	4,0711	,88	2,260	,085	
	b)6-10 years	44	3,9939	,13			
	c)11-15 years	76	4,0857	,48			
	d)21-25 years	44	4,3233	,37			
Evaluate	a)0-5 years	76	4,3476	,86	22,194	,000	(all with a) (between b and a and d) (c to a and d) (all with d)
	b)6-10 years	44	3,7792	,45			
	c)11-15 years	76	3,5918	,80			
	d)21-25 years	44	4,7929	,41			
Communicate	a)0-5 years	76	4,1639	,90	11,454	,000	(all with a) (all with b)
	b)6-10 years	44	3,0530	,29			
	c)11-15 years	76	3,6786	,78			
	d)21-25 years	44	3,6333	,53			
Total	a)0-5 years	76	1,8676	,38	2,658	,052	
	b)6-10 years	44	1,7154	,55			
	c)11-15 years	76	1,7814	,18			
	d)21-25 years	44	1,8575	,11			

The analysis results suggested that the media literacy skills did not differ by working time ($F=2.658$; $p<0.05$). However, the results revealed significant differences in the sub-factors of “access” ($F=3.327$; $p<0.05$), “evaluate” ($F=22.194$; $p<0.05$) and “communication” ($F=11.454$; $p<0.05$) while no significant difference was found in the “analyze” ($p=.085$) sub-factor by the working time variable. Tukey Post Hoc test was performed to determine the difference between groups. Accordingly, there was a significant difference between 6-10 years and 21-25 years, which was in favor of the 6-10 years in the “access” sub-factor. In the “evaluate” sub-factor, there was a significant difference between those working for 0-5 years and other groups, which favored those working for 0-5 years. Similarly, in the “evaluate” sub-factor, there was a significant difference between those working for 6-10 years and those working for 0-5 years and 21-25 years, which was against those working for 6-10 years. There were significant differences between those working for 11-15 years, 0-5 years, and 21-25 years, and it was against those working for 21-25 years. The findings suggest a significant difference between those working for 21-25 years and other age groups, which was in favor of those working for 21-25 years. In the “communicate” sub-factor, there was a significant difference between 0-5 years, 6-10 years, and all groups, which favored 0-5 years.

The results of the one-way analysis of variance (ANOVA), which was conducted to determine whether the media literacy skill levels differed by the grade level teachers taught are shown in Table 5.

Table 5
Sub-Dimensional Analysis Results of the Scale by Education Level

Sub-Dimensions	Education Level	N	\bar{x}	SS	F	P	Significant Difference
Access	a)Preschool	30	4,2121	,30	3,337	,022*	(b and c)
	b)Primary school	29	4,3323	,38			
	c)Middle school	30	3,8848	,53			
	d)High school	31	4,2669	,93			
Analyze	a)Preschool	30	4,2222	,36	4,745	,004*	(d to a and b)
	b)Primary school	29	4,3563	,44			
	c)Middle school	30	4,1578	,46			
	d)High school	31	3,8581	,75			
Evaluate	a)Preschool	30	4,4762	,65	14,556	,000*	(d and all)
	b)Primary school	29	4,5665	,62			
	c)Middle school	30	4,3476	,47			
	d)High school	31	3,5069	,95			
Communicate	a)Preschool	30	3,4722	,52	1,551	,205	
	b)Primary school	29	3,7356	,75			
	c)Middle school	30	3,8722	,56			
	d)High school	31	3,6048	1,0			
Total	a)Preschool	30	1,8266	1,0	2,969	,035*	(b to d)
	b)Primary school	29	1,8979	1,8			
	c)Middle school	30	1,8200	1,6			
	d)High school	31	1,7261	3,5			

$p<0,05$

Accordingly, teachers’ media literacy skill levels differed by the grade level they taught ($F=2.969$; $p<0.05$). There was a significant difference in the sub-factors of “access” ($F=3.337$; $p<0.05$), “analyze” ($F=4.745$; $p<0.05$) and “evaluate” ($F=14.556$; $p<0.05$) while no significant difference was found in the “communicate” sub-factor ($F=1.551$; $p<0.05$). Tukey Post Hoc test results revealed a significant difference between those working at primary school and secondary school in the “access” sub-factor, which favored those working at primary school. In the “analyze” sub-factor, there was a significant difference between those working at kindergarten and high school, favoring those working at a kindergarten. Similarly, in the “analyze” sub-factor, there was a significant difference between those working at primary school and high school, which was in favor of those working at primary school. In the “evaluate” sub-factor, it was between those working at kindergarten and high school, favoring those at kindergarten. Similarly, in the “evaluate” sub-factor, there was a significant difference between those working at primary school and high school, which was in favor of those at the primary school, and

between those working at secondary school and high school, which was in favor of those working at secondary school.

Discussion

A total of 120 teachers participated in the present study to determine the media literacy skill levels of teachers working at different grade levels. The findings suggest that teachers' media literacy skills were low. However, teachers' "access," "analyze," and "communicate" sub-factor scores were high, while "evaluate" sub-factor scores were very high. In their research, Sahin and Demir (2015) determined that the teachers' proficiency in using media tools was insufficient. Vergili (2020) also found that teachers' media literacy skill levels increased by the grade level they taught, which might be closely related to students' age. There is a relationship between students' and teachers' use of media tools and applications. For example, the use of media tools by a 5-year-old child in a kindergarten is not similar to that of a teenager at a high school. Besides, teachers are expected to communicate, understand and interact with their students. According to Hopp and Gangadharbatla (2016), teachers should consider students' interaction with technology and media and benefit the media to create and enrich educational opportunities and environments. The COVID-19 pandemic has caused teachers to teach online, which imposed an obligation on teachers to improve their media literacy skills to lead an efficient education life during the pandemic.

It was determined that teachers' media literacy skills did not differ by gender. However, there was a significant difference in favor of male teachers in the "communicate" sub-factors, which overlaps with the findings of Kara et al. (2018). The literature findings also suggest that media literacy skills do not differ by gender (Cagtas, 2019; Cakmak, 2019; Sarsar & Engin, 2015). However, Ulukaya, Yildirim, and Ozeke (2015) found no difference between teachers' media literacy skill levels and gender. The widespread use of media tools for online teaching might be a factor in this finding. During the pandemic, applications such as "zoom," as well as digital media tools such as computers and tablets, have become essential for education. In this sense, regardless of gender, all teachers have been expected to use them effectively.

It was found that teachers' media literacy skills did not differ by working time, which overlaps with the findings of Cakmak (2019). However, there was a significant difference in the sub-factors of "access," "evaluate," and "communicate." Accordingly, in the "access" sub-factor, the significant difference was in favor of those working for 6-10 years. It was in favor of those working for 21-25 years in the "evaluate" sub-factor, and those working for 0-5 years in the "communicate" sub-factor. Those working for 6-10 years were younger than others, which may explain their proficiency in accessing media content. The teachers with 21-25 years of experience were in the most senior group, which may make them more experienced in evaluation than other participants. The teachers with 0-5 years of experience differed in the communication sub-factor, which might be related to being younger and more competent in using technological tools. Media literacy skill is also associated with media tool use and duration (Ustundag, 2020). According to Secil and Kurt (2012), the duration of the use of media tools is effective on media literacy skills. Our finding is also compatible with the literature.

In the study, teachers' media literacy skills differed by the grade level they taught. Literat (2014) revealed that the media literacy skills of teachers who extensively used media tools differed. Similarly, there was a significant difference in the sub-factors of "access," "analyze," and "evaluate." The significant difference was in favor of those working at a primary school in the "access" sub-factor. It was in favor of those working at kindergarten and primary school in the "analyze" sub-factor. Lastly, it was in favor of those working at the kindergarten, primary school, and secondary school in the "evaluate" sub-factor. According to the literature, as the grade level teachers teach increases, so do their media literacy skill levels (Literat, 2014; Chen et al., 2018; Banaz, 2017).

The COVID-19 pandemic has had an impact on every aspect of life. School closures and distance education are among the unfavorable outcomes of the pandemic. However, instead of focusing on negative aspects, we should strive to benefit media tools and applications that promote and sustain the interactions between teachers, students, and educational targets. The Internet, media tools, and applications provide various opportunities for supporting educational practices for both students and teachers at home. We found that teachers' media literacy skills were low, so they should be supported

by in-service training programs prepared by the Turkish Ministry of National Education. Future research may compare the pre- and post-effects of media literacy training for teachers.

References

- Banaz, E. (2017). *The media literacy levels of secondary education students (Giresun city sample)* (Unpublished Master Thesis). Giresun University, Giresun.
- Chen, D. T., Lin, T. B., Li, J. Y., & Lee, L. (2018). Establishing the norm of new media literacy of Singaporean students: Implications to policy and pedagogy. *Computers & Education, 124*:1-13.
- Cagtas, Ö. (2019). *Investigation of self-competencies of school managers using information technologies* (Unpublished Master Thesis). Marmara University-Istanbul Sabahattin Zaim University, İstanbul
- Cakmak, E. E. (2019). *Examining media literacy levels of teachers* (Unpublished Master Thesis). Bartın University, Bartın.
- Eickelmann, B., & Gerick, J. (2020). Learning with digital media: Objectives in times of corona and under special consideration of social inequities. *Die Deutsche Schule, 16*:153–162. doi:10.31244/9783830992318.09.
- Eristi, B., & Erdem, C. (2017). Development of a media literacy skills scale. *Contemporary Educational Technology, 8*(3):249-267.
- Gentile, D. A., & Walsh, D. A. (2001). *Frogs sell beer: The effects of beer advertisements on adolescent drinking knowledge, attitudes, and behavior*. Paper presented at the biennial conference of the Society for Research on Child Development, Minneapolis, MN.
- Glantz, S. A., Kacirk, K. W., & McCulloch, C. (2004). Back to the future: Smoking in movies in 2002 compared with 1950 levels. *American Journal of Public Health, 94*(2):261-263.
- Hopp, T., & Gangadharbatla, H. (2016). Examination of the factors that influence the technological adoption intentions of tomorrow's new media producers: A longitudinal exploration. *Computers in Human Behavior, 55*:1117-1124.
- Huber, S. G., & Helm, C. (2020). COVID-19 and schooling: Evaluation, assessment and accountability in times of crises—reacting. Quickly to explore key issues for policy, practice and research with the school barometer. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability, 1*–34. doi:10.1007/s11092-020-09322-y
- Javaeed, A., Kibria, Z., Khan, Z., & Ghauri, S. K. (2020). Impact of social media integration in teaching methods on exam outcomes. *Advances in medical education and practice, 11*:53.
- Kabali, H. K., Irigoyen, M. M., Nunez-Davis, R., Budacki, J. G., Mohanty, S. H., & Leister, K. P. (2015). Exposure and use of mobile media devices by young children. *Pediatrics, 136*(6):1044–1050.
- Kara, M., Caner, S., Gunay Gokben, A., Cengiz, C., Isgor Simsek, E., & Yildirim, S. (2018). Validation of an instrument for preservice teachers and an investigation of their new media literacy. *Journal of Educational Computing Research, 56*(7):1005-1029
- Kubey, R. (2002). *Think. interpret. create: How media education promotes critical thinking, democracy, health, and aesthetic appreciation*. In thinking critically about media: schools and families in partnership. Chicago, IL: Cable in the Classroom
- Literat, I. (2014). Measuring new media literacies: Towards the development of a comprehensive assessment tool. *Journal of Media Literacy Education, 6*(1):15-27.
- Metin, M. (2014). *Scientific research methods in education from theory to practice*. Ankara: Pegem Academy Publishing.
- Primack, B. A., Dalton, M. A., Carroll, M. V., Agarwal, A. A., & Fine, M. J. (2008). Content analysis of tobacco, alcohol, and other drugs in popular music. *Archives of Pediatric and Adolescent Medicine, 162*(2):169-175.
- Rideout, V. J., Foehr, U. G., & Roberts, D. F. (2010). *Generation M2: Media in the lives of 8–18-year-olds*. Menlo Park, CA: The Henry J. Kaiser Family Foundation.
- Sargent, J. D., Wills, T. A., Stoolmiller, M., Gibson, J., & Gibbons, F. X. (2006). Alcohol use in motion pictures and its relation with early-onset teen drinking. *Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine, 67*(1):54-65.

- Sarsar, F., & Engin, G. (2015). Investigation of the media literacy level of primary school teacher candidates. *Ege Journal of Education*, 16(1):165-176.
- Som, S., & Kurt, A. A. (2012). Media literacy levels of students attending the department of computer education and instructional technologies. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 2(1):104-119.
- Sahin, C., & Demir, F. (2015). Investigating the managing skills of education technologies of school in their institutions in age of change. *The Journal of International Social Research*, 8(39):717-725.
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Ullman, J. B. (2007). *Using multivariate statistics*. Boston, MA: Pearson.
- Ulukaya, F., Yildirim, N., & Ozeke, V. (2017). Educational Administrators' Technological Leadership Efficacy and Perceptions towards Implementation Levels of Teaching and Learning Activities. *Journal of Computer and Education Research*, 5(10):125-149. DOI: 10.18009/jcer.292439
- Ustundag, A. (2020). *Child and screen. Digital media and child development*. Ankara: Educating Book
- Vergili, M. (2020). Investigation of the factors affecting new media literacy of teachers and students (Unpublished Master Thesis). Amasya University, Amasya.

**Ethics Committee Approval was obtained from the Health Sciences University, Hamidiye Scientific Research Ethics Committee (Decision number: 21/75, Date: 05.02.2021).

COVID 19 Pandemi Sürecinde Öğretmenler ve Medya Okuryazarlığı

Alev ÜSTÜNDAĞ¹

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 06.07.2021

Kabul Tarihi: 15.03.2023

Yayın Tarihi:2023

Anahtar Kelimeler

Medya okuryazarlığı
Öğretmen,
COVID 19

Özet

COVID-19 pandemi süreci tüm hayatı farklı şekillerde etkilemektedir. Medyanın pandemi nedeniyle hayatımız üzerindeki artan etkisi, öğretmenlerin geleneksel eğitim yöntemlerinin dışında, ders içeriklerinin sunum yöntemlerinin yeniden değerlendirilmesine sebep olmuştur. Bu nedenle de yapılan araştırmada farklı eğitim kademelerinde görev yapan öğretmenlerin medya okuryazarlık becerisi düzeylerinin belirlenmesi ve çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Nicel araştırma deseniyle oluşturulan çalışmada, nicel araştırma yöntemlerinden betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunda farklı eğitim kademelerinde görev yapan 120 öğretmen bulunmaktadır. Araştırma verileri kişisel bilgiler formu ve Medya Okuryazarlığı Becerileri Ölçeği kullanılarak elde edilmiştir. Verilerin analizinde bağımsız gruplarda t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Araştırmanın sonucu genel olarak değerlendirildiğinde öğretmenlerin medya okuryazarlığı düzeylerinin yüksek olmadığı belirlenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin medya okuryazarlık becerileri düzeylerinin cinsiyete ve çalışma yılına göre farklılık göstermediği, ancak görev yapılan eğitim kademesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Genel olarak öğretmen-öğrenci-eğitim bağlamında etkileşimin güçlendirilmesi ve sürdürülmesini sağlayan medya araçları ve uygulamalarına odaklanmak gerekmektedir.

Anahtar kelimeler

Atıf için

Ustundag, A. (2023). Teachers and media literacy in the COVID-19 pandemic. *Journal of Mugla Sıtkı Kocman University Faculty of Education [MSKU]*, 10(1), 103-110. DOI: 10.21666/muefd.963205

Medya araçları ve uygulamaları pek çok insanın hayatında önemli bir yere sahiptir. Medya uygulamaları sadece yetişkinleri değil aynı zamanda çocukları da etkilemektedir (Kabali ve ark., 2015). Yapılan araştırmalara göre (Rideout, Foehr ve Roberts 2010). 8-18 yaş arasında bulunan çocuklar günde ortalama 7 buçuk saatten fazlasını televizyon izleme, müzik dinleme ve video oyunları oynama gibi medya araçları aracılığıyla sunulan etkinlikleri yaparak geçirmektedir. İçinde bulunduğumuz pandemi süreci kısıtlamaları sebebiyle evlerde en fazla ekran kullanım oranının yaşandığı dönemde olduğumuz ifade edilebilir. Pandeminin yanı sıra teknolojik ilerlemelerle büyüyen bu bilgi çağında, çocukların karmaşık ve hızla değişen bu bilgi ortamında gezinmesine yardımcı olmak ve onları geleceğe hazırlamak için eleştirel düşünme becerilerini kazanmaları gereklidir. Ekranında sunulan içeriklerin çocukların yaşına ve gelişim düzeyine uygun olması gerekmektedir (Üstündağ, 2020). Araştırmalar çocukların sıklıkla riskli, sağlıksız davranışları teşvik eden ve gelişim düzeylerine uygun olmayan birçok medya içeriğine maruz kaldığını kanıtlamıştır (Gentile ve Walsh 2001; Glantz, Kacirk ve McCulloch 2004; Primack ve ark., 2008; Sargent ve ark., 2006). Çocukların olumsuz medya içeriklerinden korunmalarını sağlamanın en etkili yolu medya okuryazarlığı eğitimidir (Üstündağ, 2020). Bu nedenle eğitimciler, günümüz dünyasında çocuklarda medya okuryazarlığı becerilerini geliştirmenin eğitimin önemli bir parçası olduğunu giderek daha fazla kabul etmektedir (Kubey, 2002). Bu nedenle, gelişen ve değişen teknoloji çağının eğitimcileri olarak hizmet verebilmeleri için öğretmenlerin medya okuryazarlığı konusunda eğitim almaları önemlidir.

COVID 19 pandemi süreci, getirdiği kısıtlamalar sebebiyle eski eğitim ve öğretim tekniklerini geride bıraktırmıştır. Pandemi sürecinde öğrenciler, eğitim hayatlarının devam edebilmesi için bilgisayar teknolojilerini kullanmak zorunda kalmıştır. Kısacası medya, geleneksel eğitim yöntemlerini desteklemek

¹ Doç. Dr. Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, Ankara.
alev.ustundag@sbu.edu.tr ORCID: A.U. 0000-0001-5832-6810

için zorunlu olarak kullanılmaktadır. Eğitimciler de öğrencilerin yaşanan süreçten verimli bir şekilde faydalanabilmelerini ve eğitim alabilmelerini sağlamak için medya araçlarını kullanmak zorundadır. Pandeminin bir anda dünya genelinde ortaya çıkması öğretmenlerin medya okuryazarlığı konusunda eğitim almadan kullanmaya başlamalarını gerektirmiştir. Yani, COVID-19 salgın durumu, öğretmenlerin uzaktan eğitime uyum sağlamalarını gerektiren benzeri görülmemiş zorluklar ortaya çıkarmıştır. Mart 2020'ye kadar okullarda alışlagelmiş öğretim durumu, ders programlarına göre sınıflarda eğitim alan öğrenciler ve sıklıkla yüz yüze ders anlatma yoluyla konuların standart müfredatını işleyen öğretmenler tarafından sürdürülüyordu. Öğrencilerden öğretmenlerini dinlemeleri, bireysel veya gruplar halinde çalışmalarını ve sınavlarda öğrendikleri bilgileri sergilemeleri istenmekteydi. Okulların kapatılması dünya genelinde öğretmenleri, öğrencileri ve ebeveynleri tamamen yeni bir durumla karşı karşıya bırakmıştır (Huber ve Helm 2020). Eğitim sürekliliği ancak alternatif eğitim araçlarıyla mümkün hale gelmiştir. Öğretmenler, sorunları çözmek, eğitim ve öğretime yönelik yeni yaklaşımlar uygulamak için çeşitli dijital araçlar ve kaynaklar kullanmalarını zorunlu kılarak çevrimiçi öğretime geçmek zorunda kaldılar (Eickelmann ve Gerick 2020). Öğretim hedeflerinin ötesinde, öğretmenlerin ayrıca sosyal yönden destekleyici olabilmek için öğrencileriyle iletişimi sürdürmeleri de gerekmektedir. Medyanın pandemi nedeniyle de hayatımız üzerindeki artan etkisi, öğretmenlerin geleneksel eğitim yöntemlerinin dışında, ders içeriklerinin sunum yöntemlerinin yeniden değerlendirilmesine yol açmaktadır (Javaeed ve ark., 2020). Öğretmenlerin COVID 19 pandemi sürecinin ortaya çıkardığı çevrimiçi öğretim zorluklarına hızlı bir şekilde uyum sağlayabilmesi beklenmiştir. Medya araçları neredeyse tüm öğrenciler ve öğretmenler tarafından eğitimi sürdürmek, iletişim kurmak, bilgi paylaşmak ve ilgi alanlarına ilişkin araştırmalar yapmak için rutin olarak kullanılmaktadır. Halihazırda, öğretmenlerin medya kullanımıyla ilgili kılavuzların geliştirilmesine ve eğitimde yararlı etkilerini belirlemeye yönelik bir çaba da bulunmamaktadır.

Araştırmanın Amacı

İçinde bulunduğumuz pandemi süreci nedeniyle genellikle evden eğitime devam eden öğretmenlerin eğitim amaçlı olarak da bilgisayar, tablet, cep telefonu gibi dijital medya araçlarına uzun süre maruz kaldıkları bilinmektedir. Öğretmenlerin öğrencilerine model olma özellikleri de bulunmaktadır. Öğrencileri yaşlarına göre uygun içeriklere yönlendirme sorumlulukları nedeniyle medya okuryazarlık becerilerinin belirlenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle bu çalışmada farklı eğitim kademelerinde görev yapan öğretmenlerin medya okuryazarlık becerisi düzeylerinin belirlenmesi ve çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda, aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Araştırmaya katılan öğretmenlerin medya okuryazarlık beceri düzeyleri yeterli midir?
2. Öğretmenlerin medya okuryazarlık beceri düzeyleri cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
3. Öğretmenlerin medya okuryazarlık beceri düzeyleri çalışma yılına göre farklılık göstermekte midir?
4. Öğretmenlerin medya okuryazarlık beceri düzeyleri eğitim kademesine göre farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışma temel nicel araştırma deseniyle oluşturulmuştur. Araştırmanın amacı, öğretmenlerin medya okuryazarlık becerilerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi olduğu için bu amacı gerçekleştirebilecek en iyi yöntem olduğu düşünüldüğünden, bu çalışmada betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Betimsel araştırma yönteminde belirli bir değişkenin mevcut durumunun araştırılması ve belirlenmesi amaçlanmaktadır (Metin, 2014).

Çalışma Grubu

Betimsel tipteki bu araştırmanın evrenini Ankara ili Etimesgut İlçesinde bulunan tüm okullar oluşturmaktadır. Etimesgut İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan bilgiye göre ilçede resmi ve özel 437 kurum bulunmaktadır. Pandemi süreci nedeniyle okulların kapalı olmasından dolayı öncelikli olarak okullara gidilerek müdürleri ile görüşülmüştür. Araştırmanın içeriği, amacı ve uygulaması hakkında müdürler bilgilendirildikten sonra, rehberlik servisi ile irtibat kurularak çevrimiçi olarak hazırlanmış ölçek formunun linkinin öğretmen gruplarından paylaşılması talep edilmiştir.

Pandemi süreci nedeniyle araştırmaya katılacak öğretmenlerin seçiminde basit tesadüfi örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Basit tesadüfi örneklemede, evrendeki öğelerin her olası birleşiminin, örneklem içinde yer alması için eşit bir ihtimali bulunmaktadır (Metin, 2014). Araştırmaya katılan öğretmenlerden çevrimiçi onam formu alınmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin genel bilgileri Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1

Öğretmenlere İlişkin Genel Bilgiler

Genel Bilgiler	Kadın		Erkek		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Çalışma Süresi						
0-5 yıl arası	11	14	19	43	30	25
6-10 yıl arası	17	22	5	11	22	18
11-15 yıl arası	18	24	10	23	28	23
16-20 yıl arası	0	0	0	0	0	0
21-25 yıl arası	30	39	10	23	40	34
Toplam	76	63	44	37	120	100
Görev yapılan okul						
Devlet okulu	76	63	44	37	120	100
Görev yapılan eğitim kademesi						
Anaokulu	30	39	0	0	30	25
İlkokul	15	20	14	32	29	24
Ortaokul	15	20	15	34	30	25
Lise	16	21	15	34	31	26
Toplam	76	63	44	37	120	100

Tablo incelendiğinde araştırmaya toplamda 120 öğretmenin katıldığı görülmektedir. Öğretmenlerin %63’ünü kadınlar, %37’sini de erkekler oluşturmaktadır. Öğretmenlerin çoğunluğu (%34) 21-25 yıl arası deneyime sahiptir ve tamamı da devlet okulunda görev yapmaktadır. Öğretmenlerin görev yaptıkları eğitim kademesinde homojen bir katılım oranı oluşturulmaya çalışılmıştır. Ancak anaokulunda görev yapan erkek öğretmenlere ulaşılamamıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada kişisel bilgiler formu ve Medya Okuryazarlığı Becerileri Ölçeği kullanılmıştır. Kişisel bilgiler formu araştırmacı tarafından hazırlanmış olup, öğretmenlerin cinsiyetleri, çalışma süreleri, görev yaptıkları okul ve eğitim kademesi hakkındaki bilgileri elde etmek amacıyla kullanılmıştır. Bulguları da Tablo 1’de sunulmuştur.

Araştırmanın diğer veri toplama aracı Erişti ve Erdem (2017) tarafından geliştirilmiş olan “Medya Okuryazarlığı Becerileri Ölçeği”dir. Ölçek, kişilerin medya okuryazarlık becerisi düzeylerini belirlemek amacıyla geliştirilen 45 madde ve 4 alt boyuttan (erişme, analiz, değerlendirme, iletme) oluşan bir ölçektir. Ölçekten alınan toplam puan kişilerin medya okuryazarlık düzeylerini ifade ederken, alt boyutlarından alınan puanlar da temel medya okuryazarlığı becerileri olarak kabul edilen erişme, analiz, değerlendirme ve iletme beceri düzeyleri hakkında bilgi vermektedir. Alt boyut kapsamında yapılan analizler, ölçek toplam puanının yanı sıra beceri tabanlı bir değerlendirme yapmayı da mümkün kılmaktadır. Ölçek 5’li likert tipinde puanlanmaktadır. Ölçek toplam puanı bireyin medya okuryazarlığı düzeyini göstermektedir. Ölçekten en az 45 en fazla da 225 puan alınabilmektedir ve ölçekte negatif yüklü madde bulunmamaktadır. Ölçeğin güvenirlik katsayısı (Cronbach’s Alpha) ,91 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veri toplama araçları Google Forms uygulaması kullanılarak çevrimiçi olarak düzenlenmiş ve uygulanmıştır. Pandemi süreci nedeniyle okulların kapalı olmasından dolayı öncelikli olarak okullara gidilerek müdürleri ile görüşülmüştür. Araştırmanın içeriği, amacı ve uygulanışı hakkında müdürler bilgilendirildikten sonra, rehberlik servisi ile irtibat kurularak çevrimiçi olarak hazırlanmış ölçek formunun linkinin öğretmen gruplarından paylaşılması talep edilmiştir. Uygulanan ölçeğin ve kişisel bilgiler formunun sonuçları SPSS 22 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Öğretmenlerin ölçeğe verdikleri cevaplar arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için bağımsız gruplarda t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda fark bulunan gruplarda, farkın hangi gruptan kaynaklandığını bulabilmek için Tukey Post Hoc testi yapılmıştır.

Analiz yapılmadan önce grup ortalamalarının normal dağılıma sahip olup olmadığını belirleyebilmek için Kolmogorov Smirnov normallik testi yapılmış çarpıklık değeri ve basıklık değerlerinin +1.5-1.5 ekseninde olduğu (Swkness -.583; Kurtosis -1,134) ve bu nedenle grup ortalamalarının normal dağılıma sahip olduğu belirlenmiştir (Tabachnick, Fidell ve Ullman, 2007). Grupların homojen olması sebebiyle parametrik testler uygulanmıştır.

Araştırmanın Etik Onayı

Araştırma için Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'ndan 05.02.2021 tarih ve 21/75 sayılı karar numarası ile Etik Kurul Onayı alınmıştır.

Bulgular

Elde edilen bulgular araştırma soruları kapsamında analiz edilmiştir. Öğretmenlerin medya okuryazarlık beceri düzeyleri Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2

Ölçeğin Alt Boyutlarına Göre Analiz Sonuçları

	Toplam	Erişme	Analiz	Değerlendirme	İletme
N	120	120	120	120	120
Ortalama	1,8162	4,1735	4,1444	4,2155	3,6701

Medya Okuryazarlığı Becerileri Ölçeği; 1.00-1.80, 1.81-2.60, 2.61-3.40, 3.41-4.20, 4.21-5.00 şeklinde puanlanmaktadır. Öğretmenlerin ölçeğin tamamından aldıkları puan ortalaması 1,81 olarak belirlenmiştir. Elde edilen toplam puana bakıldığı zaman öğretmenlerin medya okuryazarlığı düzeylerinin “Bana pek uygun değil” seçeneğinde yer aldığı ve yüksek olmadığı belirlenmiştir.

Ölçeğin alt boyutları kapsamında yapılan değerlendirmede; erişme alt boyutunun puan ortalamasının 4,17 olduğu, “Bana oldukça uygun” seçeneğinde yer aldığı ve yüksek olduğu belirlenmiştir. Analiz alt boyutunun puan ortalamasının 4,14 olduğu, “Bana oldukça uygun” seçeneğinde yer aldığı ve yüksek olduğu belirlenmiştir. Değerlendirme alt boyutunun puan ortalamasının 4,21 olduğu, “Bana tamamen uygun” seçeneğinde yer aldığı ve çok yüksek olduğu belirlenmiştir. İletme alt boyutunun puan ortalamasının 3,67 olduğu, “Bana oldukça uygun” seçeneğinde yer aldığı ve yüksek olduğu belirlenmiştir.

Öğretmenlerin medya okuryazarlık beceri düzeylerinin cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için yapılan t testi analiz sonucu Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3

Ölçeğin Cinsiyet Değişkenine Göre Alt Boyut Analiz Sonuçları

Ölçek Alanları	Cinsiyet	N	\bar{x}	SS	t	df	p
Erişme	Kadın	76	4,1364	,64	-,872	118	,385
	Erkek	44	4,2376	,55			
Analiz	Kadın	76	4,1333	,60	-,286	118	,775
	Erkek	44	4,1636	,45			
Değerlendirme	Kadın	76	4,1786	,78	-,649	118	,518
	Erkek	44	4,2792	,87			
İletme	Kadın	76	3,5636	,75	-2,042	118	,043*
	Erkek	44	3,8542	,75			
Toplam	Kadın	76	1,7951	2,3	-1,326	118	,187
	Erkek	44	1,8527	2,1			

$p < 0,05$

Yapılan analiz sonucunda ölçek toplam puan sonuçlarına bakıldığı zaman öğretmenlerin medya okuryazarlık becerileri düzeylerinin cinsiyete göre farklılık göstermediği belirlenmiştir ($t[118] = -1,326$; $p < 0,05$). Ölçeğin alt boyutları kapsamında yapılan değerlendirmede ise; erişme ($t[118] = -0,872$; $p < 0,05$), analiz ($t[118] = -0,286$; $p < 0,05$) ve değerlendirme ($t[118] = -0,649$; $p < 0,05$) alt boyutlarında anlamlı bir fark bulunmazken iletme alt boyutunda cinsiyet değişkeni açısından erkek öğretmenlerin lehine anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir ($t[118] = -2,042$; $p < 0,05$).

Öğretmenlerin medya okuryazarlık beceri düzeylerinin çalışma yılına göre farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucu Tablo 4'te sunulmuştur.

Yapılan analiz sonucunda ölçek toplam puan sonuçlarına bakıldığı zaman öğretmenlerin medya okuryazarlık becerileri düzeylerinin çalışma yılına göre farklılık göstermediği belirlenmiştir ($F = 2,658$;

$p < 0,05$). Ölçeğin alt boyutları kapsamında yapılan değerlendirmede ise; erişme ($F=3,327$; $p < 0,05$), değerlendirme ($F=22,194$; $p < 0,05$) ve iletme ($F=11,454$; $p < 0,05$) alt boyutlarında anlamlı bir fark bulunurken, analiz ($p = 0,085$) alt boyutunda çalışma yılı değişkeni açısından anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir. Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirleyebilmek için Tukey Post Hoc testi yapılmıştır. Erişme alt boyutunda 6-10 yıl ile 21-25 yıl arasında, 6-10 yıl arası lehine anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Değerlendirme alt boyutunda 0-5 yıl ile tüm gruplar arasında, 6-10 yıl ile 0-5 yıl ve 21-25 yıl arasında, 11-15 yıl ile 0-5 yıl ve 21-25 yıl arasında, 21-25 yıl ile tüm gruplar arasında 21-25 yıl arası lehine anlamlı fark olduğu bulunmuştur. İletme alt boyutunda hem 0-5 yıl arasında hem de 6-10 yıl ile tüm gruplar arasında, 0-5 yıl arası lehine anlamlı fark olduğu bulunmuştur.

Tablo 4

Ölçeğin Çalışma Yılı Değişkenine Göre Alt Boyut Analiz Sonuçları

Ölçek Alanları	Çalışma Süresi	N	\bar{x}	SS	F	P	Anlamlı fark
Erişme	a)0-5 yıl arası	76	4,1182	1,0	3,327	,022	(b ve d arasında)
	b)6-10 yıl arası	44	4,4132	,28			
	c)11-15 yıl arası	76	4,3247	,31			
	d)21-25 yıl arası	44	3,9773	,30			
Değerlendirme/Analiz	a)0-5 yıl arası	76	4,0711	,88	2,260	,085	
	b)6-10 yıl arası	44	3,9939	,13			
	c)11-15 yıl arası	76	4,0857	,48			
	d)21-25 yıl arası	44	4,3233	,37			
Değerlendirme	a)0-5 yıl arası	76	4,3476	,86	22,194	,000	(a ile hepsi) (b ile a ve d arasında) (c ile a ve d arasında) (d ile hepsi)
	b)6-10 yıl arası	44	3,7792	,45			
	c)11-15 yıl arası	76	3,5918	,80			
	d)21-25 yıl arası	44	4,7929	,41			
İletme	a)0-5 yıl arası	76	4,1639	,90	11,454	,000	(a ile hepsi) (b ile hepsi)
	b)6-10 yıl arası	44	3,0530	,29			
	c)11-15 yıl arası	76	3,6786	,78			
	d)21-25 yıl arası	44	3,6333	,53			
Toplam	a)0-5 yıl arası	76	1,8676	,38	2,658	,052	
	b)6-10 yıl arası	44	1,7154	,55			
	c)11-15 yıl arası	76	1,7814	,18			
	d)21-25 yıl arası	44	1,8575	,11			

Öğretmenlerin medya okuryazarlık beceri düzeylerinin görev yapılan eğitim kademesine göre farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucu Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5

Ölçeğin Çalışılan Eğitim Kademesine Göre Alt Boyut Analiz Sonuçları

Ölçek Alanları	Eğitim kademesi	N	\bar{x}	SS	F	P	Anlamlı fark
Erişme	a)Anaokulu	30	4,2121	,30	3,337	,022*	(b ile c arasında)
	b)İlkokul	29	4,3323	,38			
	c)Ortaokul	30	3,8848	,53			
	d)Lise	31	4,2669	,93			
Analiz	a)Anaokulu	30	4,2222	,36	4,745	,004*	(d ile a ve b arasında)
	b)İlkokul	29	4,3563	,44			
	c)Ortaokul	30	4,1578	,46			
	d)Lise	31	3,8581	,75			
Değerlendirme	a)Anaokulu	30	4,4762	,65	14,556	,000*	(d ile hepsi arasında)
	b)İlkokul	29	4,5665	,62			
	c)Ortaokul	30	4,3476	,47			
	d)Lise	31	3,5069	,95			
İletme	a)Anaokulu	30	3,4722	,52	1,551	,205	
	b)İlkokul	29	3,7356	,75			
	c)Ortaokul	30	3,8722	,56			
	d)Lise	31	3,6048	1,0			
Toplam	a)Anaokulu	30	1,8266	1,0	2,969	,035*	(b ile d arasında)
	b)İlkokul	29	1,8979	1,8			
	c)Ortaokul	30	1,8200	1,6			
	d)Lise	31	1,7261	3,5			

$p < 0,05$

Yapılan analiz sonucunda ölçek toplam puan sonuçlarına bakıldığı zaman öğretmenlerin medya okuryazarlık becerileri düzeylerinin görev yapılan eğitim kademesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($F=2,969$; $p<0,05$). Ölçeğin alt boyutları kapsamında yapılan değerlendirmede ise; erişme ($F=3,337$; $p<0,05$), analiz ($F=4,745$; $p<0,05$) ve değerlendirme ($F=14,556$; $p<0,05$) alt boyutlarında anlamlı bir fark bulunurken iletme alt boyutunda görev yapılan eğitim kademesi değişkeni açısından anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir ($F=1,551$; $p<0,05$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirleyebilmek için Tukey Post Hoc testi yapılmıştır. Erişme alt boyutunda İlkokul ile Ortaokul arasında, İlkokul lehine anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Analiz alt boyutunda Anaokulu ile Lise arasında Anaokulu lehine, İlkokul ile Lise arasında İlkokul lehine anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Değerlendirme alt boyutunda Anaokulu ile Lise arasında Anaokulu lehine; İlkokul ile Lise arasında İlkokul lehine, Ortaokul ile Lise arasında Ortaokul lehine anlamlı fark olduğu bulunmuştur.

Tartışma

Farklı eğitim kademelerinde görev yapan öğretmenlerin medya okuryazarlık becerisi düzeylerinin belirlenmesi ve çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amacıyla yapılan araştırmaya toplamda 120 öğretmen katılmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin genel medya okuryazarlık becerisi düzeyleri yüksek değildir. Ancak ölçeğin alt boyutları kapsamında yapılan değerlendirmede öğretmenlerin erişme, analiz ve iletme alt boyutlarında yüksek; değerlendirme alt boyutunda ise çok yüksek sonuçları olduğu belirlenmiştir. Şahin ve Demir (2015) tarafından yapılan araştırma sonucunda da öğretmenlerin medya araçlarını kullanım yeterliklerinin yeterli düzeyde olmadığı belirlenmiştir. Bunun yanı sıra Vergili (2020) araştırmasında öğretmenlerin medya okuryazarlığı beceri düzeylerinin eğitim kademesine göre artış gösterdiğini belirlemiştir. Eğitim kademesindeki artış, eğitim verilen öğrencilerin yaşları ile doğru orantılıdır. Öğrencilerin medya araçlarını kullanım durumları ile öğretmenlerin medya araçlarını kullanım durumları arasında bir ilişki olduğu düşünülmektedir. Örneğin; anaokuluna devam eden 5 yaşındaki bir çocuğun medya araçlarını kullanım durumu ile liseye devam eden bir gencin kullanım durumu benzer değildir. Öğretmenlerin öğrencileriyle iletişim kurabilmesi, onları anlayabilmeleri ve etkileşim halinde bulunabilmeleri gerekmektedir. Hopp ve Gangadharbatla (2016)'ya göre öğretmenler öğrencilerinin teknoloji ve medya ile ilişkisini göz önünde bulundurmalı ve eğitim ortamlarını zenginleştirecek fırsatlar oluşturmak için medyayı kullanmalıdır. Yaşanılan pandemi süreci öğretmenlerin derslerini çevrimiçi vermesi zorunluluğunu getirmiştir. Öğrencilerin eğitim hayatlarının mevcut koşullarda verimli bir şekilde sürdürülebilmesi için öğretmenlerin medya okuryazarlığı beceri düzeylerini geliştirmeleri gerektiği sonucunu doğurmaktadır.

Araştırmada öğretmenlerin medya okuryazarlık becerileri düzeylerinin cinsiyete göre farklılık göstermediği belirlenmiştir. Ölçeğin alt boyutları kapsamında yapılan değerlendirmede ise iletme alt boyutunda cinsiyet değişkeni açısından erkek öğretmenlerin lehine anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Yapılan araştırmalara göre de (Çağtaş, 2019; Çakmak, 2019; Sarsar ve Engin, 2015) genel anlamda öğretmenlerin medya okuryazarlık beceri düzeyleri cinsiyete göre farklılaşmamaktadır. İletme alt boyutunda erkek öğretmenler lehine bir farklılık görülmesi durumu Kara ve arkadaşları (2018) tarafından yapılan araştırma sonucunu desteklemektedir. Ayrıca Ulukaya, Yıldırım ve Özeke (2015) tarafından yapılan araştırma sonucunda da öğretmenlerin cinsiyetleri ile medya okuryazarlık beceri düzeyleri arasında farklılık yoktur. Medya araçlarının yaygın olması, eğitimlerin çevrimiçi sürmesi nedeniyle tüm öğretmenlerin medya araçlarını kullanıyor olmasının sonuç üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Yaşanılan pandemi süreci eğitimin devam edebilmesi için bilgisayar, tablet gibi dijital medya araçlarının yanı sıra "zoom" gibi uygulamalar ile derslerin sürdürülebilmesini zorunlu kılmıştır. Bu bağlamda değerlendirildiğinde tüm öğretmenlerin kullanımı zorunlu olduğu için cinsiyete göre beceri düzeylerinin değişmediği ifade edilebilir.

Araştırmada öğretmenlerin medya okuryazarlık becerileri düzeylerinin çalışma yılına göre farklılık göstermediği belirlenmiştir. Çakmak (2019) tarafından yapılan araştırma sonucunda da öğretmenlerin medya okuryazarlık becerileri düzeyleri çalışma yılına göre farklılık göstermemektedir. Elde edilen bulgu bu bağlamda literatür ile uyumluluk göstermektedir. Ölçeğin alt boyutları kapsamında yapılan değerlendirmede ise; erişme, değerlendirme ve iletme alt boyutlarında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Erişme alt boyutunda 6-10 yıl arası lehine anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Değerlendirme alt boyutunda 21-25 yıl arası lehine anlamlı fark olduğu bulunmuştur. İletme alt boyutunda 0-5 yıl arası lehine anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Öğretmenlerin çalışma yıllarına göre değişen alt boyut sonuçları, çalışma yılları kapsamında değerlendirilebilir. 6-10 yıl arası öğretmenlik

yapanların daha genç olması medya içeriklerine erişme konusunda daha becerikli oldukları durumuyla yorumlanabilir. 21-25 yıl tecrübeye sahip olan öğretmenler en kıdemli grupta yer almaktadır. Bu nedende değerlendirme açısından diğer meslektaşlarından daha deneyimli oldukları ifade edilebilir. 0-5 yıl arası tecrübeye sahip öğretmenler ise iletme boyutunda diğer meslektaşlarına göre farklılığa sahiptir. Yine öğretmenlerin genç olmasının, teknolojik araçları kullanma konusunda daha deneyimli olmasının elde edilen sonuç üzerinde etkili olduğu düşünülmektedir. Çünkü medya okuryazarlığı becerisi medya araçlarının ne kadar süre kullanıldığı ile de ilgilidir (Üstündağ, 2020). Seçil ve Kurt (2012)'a göre medya araçlarının kullanım süresi medya okuryazarlık becerisi düzeyi üzerinde etkilidir. Elde edilen bu bulgu da literatür ile uyumluluk göstermektedir.

Araştırmada öğretmenlerin medya okuryazarlık becerileri düzeylerinin görev yapılan eğitim kademesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Literat (2014) yaptığı araştırmada medya araçlarını yoğun olarak kullanan öğretmenlerin medya okuryazarlık becerisi düzeyinin farklılaştığını ortaya koymuştur. Ölçeğin alt boyutları kapsamında yapılan değerlendirmede ise erişme, analiz ve değerlendirme alt boyutlarında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Erişme alt boyutunda ilkököl lehine anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Analiz alt boyutunda anaokulu ve ilkököl lehine anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Değerlendirme alt boyutunda anaokulu, ilkököl ve ortaokul lehine anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Elde edilen sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde anaokulu, ilkököl ve ortaokul lehine anlamlı farklılık ortaya çıktığı görülmektedir. Literatüre göre de öğretmenlerin görev yaptıkları eğitim kademesi arttıkça medya okuryazarlığı beceri düzeyleri de artış göstermektedir (Literat, 2014; Chen ve ark., 2018; Banaz, 2017).

COVID-19 pandemi süreci tüm hayatı farklı şekillerde etkilemektedir. Okulların kapatılması ve eğitimin uzaktan sürdürülmesi eğitim alanında yaşanan olumsuz bir durum olarak değerlendirilebilir. Ancak olumsuzluklara odaklanmak yerine öğretmen-öğrenci-eğitim bağlamında etkileşimin güçlendirilmesi ve sürdürülmesini sağlayan medya araçları ve uygulamalarına odaklanmak gerekmektedir. İnternet ve medya aracılığıyla sağlanan bu olanaklar öğrencilerin evlerinde aldıkları eğitimi desteklerken öğretmenlerin mesleklerini mümkün olduğunca verimli bir şekilde sürdürmelerini de destekleyebilmektedir. Genel anlamda öğretmenlerin medya okuryazarlık becerileri düzeyleri yüksek bulunmamıştır. Pandemi sürecinin ne kadar devam edeceği bilinmediği için öğretmenlerin bu ihtiyaçlarının Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanacak hizmet içi eğitim programları ile giderilmesi gerekmektedir. Yapılacak diğer araştırmalarda da öğretmenlere medya okuryazarlığı eğitimi verilerek öncesi ve sonrası arasındaki fark incelenebilir.

Kaynakça

- Banaz, E. (2017). *Ortaöğretim öğrencilerinin medya okuryazarlığı düzeyleri* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Giresun Üniversitesi, Giresun.
- Chen, D. T., Lin, T. B., Li, J. Y., & Lee, L. (2018). Establishing the norm of new media literacy of Singaporean students: Implications to policy and pedagogy. *Computers & Education*, 124:1-13.
- Çağtaş, Ö. (2019). *Okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri kullanım öz yeterliliklerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi-İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul
- Çakmak, E. E. (2019). *Öğretmenlerin medya okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bartın Üniversitesi, Bartın.
- Eickelmann, B., & Gerick, J. (2020). Learning with digital media: Objectives in times of corona and under special consideration of social inequities. *Die Deutsche Schule*, 16:153-162. doi:10.31244/9783830992318.09.
- Erişti, B., & Erdem, C. (2017). Development of a media literacy skills scale. *Contemporary Educational Technology*, 8(3):249-267.
- Gentile, D. A., & Walsh, D. A. (2001). *Frogs sell beer: The effects of beer advertisements on adolescent drinking knowledge, attitudes, and behavior*. Paper presented at the biennial conference of the Society for Research on Child Development, Minneapolis, MN.
- Glantz, S. A., Kacirk, K. W., & McCulloch, C. (2004). Back to the future: Smoking in movies in 2002 compared with 1950 levels. *American Journal of Public Health*, 94(2):261-263.
- Hopp, T., & Gangadharbatla, H. (2016). Examination of the factors that influence the technological adoption intentions of tomorrow's new media producers: A longitudinal exploration. *Computers in Human Behavior*, 55:1117-1124.

- Huber, S. G., & Helm, C. (2020). COVID-19 and schooling: Evaluation, assessment and accountability in times of crises—reacting. Quickly to explore key issues for policy, practice and research with the school barometer. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability*, 1–34. doi:10.1007/s11092-020-09322-y
- Javaeed, A., Kibria, Z., Khan, Z., & Ghauri, S. K. (2020). Impact of social media integration in teaching methods on exam outcomes. *Advances in medical education and practice*, 11:53.
- Kabali, H. K., Irigoyen, M. M., Nunez-Davis, R., Budacki, J. G., Mohanty, S. H., & Leister, K. P. (2015). Exposure and use of mobile media devices by young children. *Pediatrics*, 136(6):1044–1050.
- Kara, M., Caner, S., Günay Gökben, A., Cengiz, C., İşgör Şimşek, E., & Yıldırım, S. (2018). Validation of an instrument for preservice teachers and an investigation of their new media literacy. *Journal of Educational Computing Research*, 56(7):1005-1029
- Kubey, R. (2002). *Think. interpret. create: How media education promotes critical thinking, democracy, health, and aesthetic appreciation*. In thinking critically about media: schools and families in partnership. Chicago, IL: Cable in the Classroom
- Literat, I. (2014). Measuring new media literacies: Towards the development of a comprehensive assessment tool. *Journal of Media Literacy Education*, 6(1):15-27.
- Metin, M. (2014). *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Primack, B. A., Dalton, M. A., Carroll, M. V., Agarwal, A. A., & Fine, M. J. (2008). Content analysis of tobacco, alcohol, and other drugs in popular music. *Archives of Pediatric and Adolescent Medicine*, 162(2):169-175.
- Rideout, V. J., Foehr, U. G., & Roberts, D. F. (2010). *Generation M2: Media in the lives of 8-18 year-olds*. Menlo Park, CA: The Henry J. Kaiser Family Foundation.
- Sargent, J. D., Wills, T. A., Stoolmiller, M., Gibson, J., & Gibbons, F. X. (2006). Alcohol use in motion pictures and its relation with early-onset teen drinking. *Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine*, 67(1):54-65.
- Sarsar, F., & Engin, G. (2015). Sınıf öğretmeni adaylarının medya okur-yazarlık düzeylerinin incelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, 16(1):165-176.
- Som, S., & Kurt, A. A. (2012). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü öğrencilerinin medya okuryazarlık düzeyleri. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 2(1):104-119.
- Şahin, C., & Demir, F. (2015). Değişim çağında okul yöneticilerinin okullardaki eğitim teknolojilerini yönetme becerilerinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(39):717-725.
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Ullman, J. B. (2007). *Using multivariate statistics*. Boston, MA: Pearson.
- Ulukaya, F., Yıldırım, N., & Özeke, V. (2017). Educational Administrators' Technological Leadership Efficacy and Perceptions towards Implementation Levels of Teaching and Learning Activities. *Journal of Computer and Education Research*, 5(10):125-149. DOI: 10.18009/jcer.292439
- Üstündağ, A. (2020). *Çocuk ve ekran. Dijital medya ve çocuk gelişimi*. Ankara: Eğiten Kitap
- Vergili, M. (2020). *Öğretmen ve öğrencilerin yeni medya okuryazarlığını etkileyen faktörlerin incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Amasya Üniversitesi, Amasya.

**Araştırma için Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'ndan 05.02.2021 tarih ve 21/75 sayılı karar numarası ile Etik Kurul Onayı alınmıştır.